

Česko-anglický mluvník

Recenze slovníku frází od nakladatelství Lingea.

Vydáno dne 25.08.2014 **Verdikt: 90%**

<i>produkt</i>	Česko-anglický mluvník
<i>popis</i>	slovník frází (464 stran, modro-černo-bílý tisk, kapesní formát, paperback)
<i>úroveň</i>	B1-C1 (středně pokročilí – pokročilí)
<i>nakladatelství</i>	Lingea s.r.o. , 2007
<i>cena</i>	249 Kč

Když jsem poprvé zahlédl **Česko-anglický mluvník** (ano, mluvník, nikoliv slovník) v knihkupectví, byl jsem velmi skeptický a nic moc jsem od titulu neočekával. Poté co jsem ale do této drobné knížečky nahlédl, byl jsem mile překvapen či dokonce nadšen.

V následujících řádcích se Vám pokusím vysvětlit, co činí z **Česko-anglického mluvníku** výborného knižního společníka pro všechny středně a více pokročilé studenty angličtiny.

Nejprve se podívejte, co nám slibují autoři na zadním přebalu knihy:

OBSAH MLUVNÍKU:

- 1 500 klíčových slov tvořících základ slovní zásoby
- 15 000 užitečných vět a konverzačních obrátů
- přehled anglické gramatiky s ilustračními příklady

MLUVNÍK VÁM POMŮŽE:

- pohotově a správně se vyjadřovat v angličtině
- používat vhodné překlady slov odpovídající daným situacím
- osvojit si překlady běžných obrátů a vazeb
- získat jistotu ve vyjadřování
- rozšířit si znalost anglických idiomů, frází a slovních spojení
- vyvarovat se nesprávných doslovných překladů

Podářilo se jim toto v *Mluvníku* naplnit?

Novotvar ‘mluvník’ nám napovídá, že se bude jednat na jedné straně o něco spojeného s **mluvením** a na straně druhé o **slovník**. Spojení těchto dvou věcí je přesně cílem, který si v nakladatelství Lingea stanovili – představit Vám slovník, který by obsahoval slovní obraty používané v běžné řeči. Když knihu otevřete, uvidíte, že zde nejsou obsažena jen samostatná slovíčka, ale celé fráze či věty.

Co na mě zanechalo největší dojem, je jak **výběr frází**, tak **kvalita** jejich překladu.

Když se řekne ‘slovník frází’, možná si představíte vazby jako “*kolik je vám let, jak se prosím dostanu na letiště, kolik stojí tato kniha*” apod. Ne, **Česko-anglický mluvník** rozhodně **není** takovýmto konverzačním slovníčkem – pokud byste ale prahli po podobném titulu, Lingea pro Vás vydala jinou publikaci s názvem [Angličtina konverzace](#).

Věty jsou zde seřazeny dle klíčových slov. Podle abecedy si tedy vyhledáte např. slovo **houby**. **Mluvník** vám nabídne hned několik anglických ekvivalentů daného výrazu, ale to není to důležité. Následuje výčet zajímavých hovorových obrátů, které jistě v každodenní češtině používáte, ale možná byste váhali, kdybyste je měli přeložit do angličtiny. U našeho příkladového hesla ‘houby’ hesla najdete následující věty:

Chodíme na houby.
Houby!
Leda houby!
To mi houby pomůže.
Houby o tom ví.
Je to na houby.
Stojí to pěkně za houby.
Vidím úplně houby.
Houby dělá.
...rostou jako houby po dešti.

Jistě uznáte, že se jedná skutečně o idiomatické české výrazy, které běžně slýcháme i říkáme. Do angličtiny jsou věty převedeny nejen správně a kvalitně, ale i velmi přirozeně a idiomaticky. Rozhodně se nejedná o otročkový ‘učebnicový’ překlad. Posuďte sami:

houby	mushrooms, (nic) tinker's damn/cuss, zilch, (BrE slang.) (sweet) Fanny Adams
Chodíme na houby.	<i>We go mushrooming/mushroom hunting.</i>
Houby!	<i>(vázně?) You don't say!, (kecy) Rubbish!, Bullshit!</i>
Leda houby!	<i>Like hell!, (hl. AmE) In a pig's eye., (vulg.) My ass!, (nic) (BrE slang.) (sweet) Fanny Adams</i>
To mi houby pomůže.	<i>A fat lot of good it would do me.</i>
Houby o tom ví.	<i>He doesn't know a damn thing/beans about it.</i>
Je to na houby. (k ničemu)	<i>It's good for nothing., (AmE, hovor.) It's (strictly) for the birds.</i>
Stojí to (pěkně) za houby!	<i>It sucks!, (vulg.) It's pretty shitty.</i>
Vidím/Slyším úplně houby.	<i>I can't see/hear a damned thing.</i>
Houby dělá.	<i>He's just diddling (around)/mucking about/(slang.) pissing around</i>
... rostou jako houby po dešti.	<i>... are mushrooming, ... are growing like mushrooms.</i>

Na výše uvedené ukázce vidíte, že autoři nezapomněli ani na důležité poznámky o tom, zda se jedná o **slang**, **vulgární spojení**, **britskou** či **americkou** angličtinu apod. Ano, v mluvníku jsou obsaženy i vulgarismy, které pochopitelně k mluvené angličtině patří také.

Struktura mluvníkového hesla vypadá takto:

POPIS STRUKTURY HESLA

Zajímavá spojení tu najdete opravdu na každé stránce. **Mluvník** je jedním z těch slovníků, který člověk neotevře jen tehdy, když něco skutečně hledá, ale kde si může jen tak listovat a učit se, učit se zcela samostatně a nenásilně, učit se se zájmem.

Jen tak namátkou uvedu pár obrátů ‘*that caught my eye*’ (mimočodem, i tento anglický idiom v **Mluvníku** najdete).

položít:

Firmu to položilo.

točit se:

Točí se v tom hodně peněz.

vycházet:

Nevycházím z údivu.

mlčet:

Mlčení znamená souhlas.

dorazit:
To mě dorazilo.

nadělat:
Ať ten pes nenadělá na koberec!

Takto bych mohl pokračovat dále. Každé z 1500 hesel obsahuje nejednu zajímavost.

Zde jsou dvě kompletní ukázkové stránky:

donutit

50

čekat (až) donekonečna

wait till kingdom come

donutit

koho k čemu force sb to do sth, make sb do sth, (přimět) compel sb to do sth

Donutím ho přijít.
K tomu mě nikdo nedonutí.
Byl jsem donucen to podepsat.
Byl donucen k rezignaci.
Donutí ho k přiznání viny.
Byli jsme donuceni přijmout to.
To mě donutilo
podstoupit/podniknout...
Výhrůzkami ho donutili, aby se přiznal.
donucovacími prostředky

*I'll make him come.
No one can make me do it.
I was made to sign it.
He was forced to resign.
They coerced him into pleading guilty.
We were forced to accept it.
This involved me in...

They frightened him into confessing.
by coercive means/measures*

doopravdy

really, (vážně) seriously, (ve skutečnosti) actually

Jak to bylo doopravdy?
Myslím to s tebou doopravdy.
Doopravdy lže.
Byl to on. – Doopravdy?
Nevím, kolik jim doopravdy je.
Škola doopravdy začíná zítra.

*How did it really happen?
I am serious about you.
Seriously, he lies.
It was him. – Seriously/Really?
I don't know how old they actually are.
The school begins in earnest tomorrow.*

dopadnout

(padnout dolů) kam fall (down), (přistát ap.) land sw/h, na co (narazit) impact (on) sth

dopadnout na zem
Měkce dopadl.
Velké těleso dopadlo na Zem.
Zákon dopadne na všechny uživatele.
Paprsky dopadají šikmo...

*fall (down) on the ground
He landed softly.
A large object impacted the Earth.
The law will impact (on) all users.
The rays are falling sideways...*

♦
dopadnout dobře/špatně

jak (vývoj, příběh ap.) come off, turn/work/come out, (skončit) end (up) jak come off/turn out well/badly, (pochodit) fare well/badly

Všechno dopadlo dobře.
Doufám, že to dobře dopadne.
Dopadli nejlépe.
Nedopadlo to podle plánu.
To jsem zvědav, jak tohle dopadne.
Strana dopadla ve volbách špatně.
Všechno nakonec dobře dopadne.

*Everything turned out well.
I hope for the best.
They came off best.
It didn't work out as planned.
I'm curious how this will end.
The party fared badly in the elections.
Everything will be for the best.*

♦
Dopadli jsme ho při činu.
Nebyl nikdy dopaden.
Nakonec ho dopadli v Praze.

*(chytit) koho catch, capture sb
We caught him in the act/red-handed.
He's never been captured.
They finally ran him to ground in Prague.*

doplatit

(úplně zaplatit) co pay (up) (the rest of sth), (připlatit si) pay sth extra

Kdo to doplatí?
Budete muset doplatit deset liber.
S takovou se nedoplatíš.
Ti se nedoplatí!

*Who's gonna pay the rest?
You'll have to pay ten pounds extra.
You won't be able to pay the bills like this.
They'll pay through the nose!*

Spustila se mu krev z nosu.
Spustila se mi rýma.
Spustil se hrozný liják.
Spustil povyk/křik/řev.
Tak spust! (povidej)

*His nose started to bleed.
My nose started to run.
The heavens opened.
He kicked up a row/a fuss/dust.
Fire away!*

srát

(kazit) (have a) shit/crap, (přen.) (kašlat) na koho/co
not to give a shit/fuck about sb/sth

Šel srát.
Ser(u) na to!
Serou na nějaká pravidla.
Úplně na mě sere.
Na jejich názor já seru.

*He went to take a dump.
Fuck it!, Screw it!
They don't fucking care about rules.
She doesn't give a shit about me.
I don't give a shit about their opinion.*

To mě fakt sere.
Neser mě!
Tenhle člověk mě/nás pěkně sere.
Co tě sere?
Neser se do mě!
Neser se do toho!
Ten se s tím nesral. (nepáral)

*(Štvát) koho piss sb off, (štvát) bug sb
This really pisses me off.
Stop pissing me off!
This guy is a real pain in the arse/(AmE) ass.
What's bugging you?, What crawled up your ass?
Get out of my face!
(Fucking) stay out of this!
He made short work of it.*

sraz

(hromadný) rally, (setkání) meeting, (po letech)
reunion

Kdy/Kde si dáme sraz?
Mám s někým sraz.
Dali jsme si sraz v sobotu.
místo srazu
Sraz (je) v 6 hod.
Měli jsme výroční sraz.

*When/Where shall we meet?
I am meeting somebody.
We arranged to meet on Saturday.
meeting place, (hl. tajného ap.) rendezvous
Meeting time 6 o'clock.
We had an annual reunion.*

srazit

(povalit i autem) koho/co knock down, (autem též)
run down sb, strike sb/sth

Srazil chodce.
Srazilo mě auto.
Srazíme postele k sobě.
Dva vlaky se srazily nedaleko...
Srazili se hlavami.
Srazil jsem se s ním ve dveřích.
To mě srazilo na kolena.
Srazili jsme mu teplotu. (nemocnému)
Mléko se srazilo.
Ty kalhoty se srazily. (praním ap.)
To mu srazilo sebevědomí.
Někdo by mu měl srazit hřebínek.

*He knocked down a pedestrian.
I was struck by a car.
Let's push the beds together.
Two trains collided near...
They bumped their heads together.
I ran into him in the door.
That brought me to my knees.
We brought his temperature down.
The milk curdled.
The trousers have shrunk.
That eroded his confidence.
He should be brought/taken down a peg.*

srdce

heart

Má slabé srdce.
Má srdce na pravém místě.
Když je viděla, rvalo jí to srdce.
Od srdce se zasmál.
Přirostl jí k srdci.
Co máš na srdci?
Neber si tak/(přilíš) k srdci.

*He has a weak heart.
Her heart is in the right place.
When she saw them her heart bled.
He laughed heartily.
She has become attached to him.
What's on your mind?
Don't take it too hard.*

Negativa

Zatím se tato recenze asi jeví jako nevyvážená. Záporných stránek **Mluvník** nemá mnoho.

Jako trochu zbytečné mi přijde připojení 40 stránkové gramatické sekce obsahující průřez celou anglickou gramatikou. Věřím, že každý pokročilejší student již vlastní alespoň jednu učebnici gramatiky a takovýto přehled tedy nepotřebuje. Navíc, je opravdu možné vytvořit kondenzovanou verzi gramatiky na 40 stránek? Složitější mluvnické jevy přece nelze vysvětlit jen tak ve dvou řádcích a na dvou příkladech. Namátkou mohu vybrat např. výklad *inverze*, který je zde velmi povrchní, až příliš zjednodušený a v leccem i zavádějící (např. vazby **THERE IS** zde chybně nazývají *inverzí*).

V uvedených 40 stranách gramatiky je zahrnutý i vyčerpávající přehled nepravidelných sloves. Slovo *vyčerpávající* je ale moc slabé. Je nutné v takto krátkém přehledu gramatiky uvádět např. nepravidelné sloveso **waylay**, **hamstring** či dokonce **gnaw**? To je opravdu přitažené za vlasy. (Mimochodem..... spojení ‘přitažené za vlasy’ jsem v *Mluvníku* vůbec nenašel.) Snaží se nás snad autoři přesvědčit, že ti, kdo chtějí používat přirozenou idiomatickou angličtinu, se potřebují naučit naprosto okrajové minulé příčestí GNAWN, které se ze zřejmých důvodů rozhodli **zcela** vynechat i autoři všech renomovaných studijních slovníků jako Oxford, Cambridge, Merriam-Webster, Macmillan či Longman?

Věřím, že uvedených 40 stran bývalo šlo využít daleko lépe a pokud už by se opravdu nic jiného nenašlo, jistě by nám nevadilo, kdyby slovník měl jen 424 stran a byl třeba o dvacetikorunu levnější.

Celkové hodnocení

Celkově mohu říct, že *Česko-anglický mluvník* je opravdu velmi vydařenou pomůckou a mohu ji doporučit všem, kdo se zajímají o mluvenou přirozenou angličtinu. Nedělejte si samozřejmě falešné naděje, že Vás slovník naučí “pohotově a správně se vyjadřovat v angličtině” – to Vás skutečně kniha asi úplně naučit nemůže. Myslím si ale, že Vám bude na cestě za tímto cílem velkou pomocí.

Externí odkazy:

Lingea.cz – Oficiální stránky nakladatelství Lingea. [Zde](#) si můžete objednat knihu i jako e-book!

Englishbooks.cz

V tomto e-shopu zakoupíte *Česko-anglický mluvník* s 15% slevou.

[Česko-anglický mluvník \(www.englishbooks.cz\)](http://www.englishbooks.cz)

K dostání je také [Česko-anglický mluvník ekonomický](#).